

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele na vse leto 25 K., za pol leta 18 K., za četrt leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pon, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četrt leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine je ne czira. — Za oznanila se plačuje od piterostopne petek-vtore po 12 h., če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisni oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Božja volja“.

Naše dobro verno ljudstvo je tako temeljito pokatoličaneno, da človeka kar živci zbole in se mu trpi srce, kadar čuje in čita, kako jaslostne, časih naravnost tragične sadeve rodi ta vernost. Kar se je na Dolenjskem pojavila miliarija, smo zabeležili v tem oziru preznačilne stvari, še bolj karakterističen slučaj pa se je konstatiral te dni pri potni obravnavi v Novem Mestu.

Kmetska ženska je stala pred porotniki, obtožena zaradi detomora. Ta ženska, Marija Kuhar, se je namenila v zagrebško porodnišnico. Na pot je vzela nekaj obleke in — steklenico blagoslovljene vode. V gozdu je porodila. Zavila je otroka v cunje in ga pustila v najhujšem mrazu ležati v gozdu.

Ko jo je vprašal sodni predsednik, da se ji ni smilil jokajoči otrok, so ga je prepustila v zimskem času sredi gozda gotovi smerti, je obdolženka rekla, da — ne.

Tako lahko sem šla, kakor bi bilo samo ob sebi umljivo, da prepuštam otroka svoji usodi. Že prej sem ga vedno izročala »božji volji« in ko sem zadnjikrat slišala njegov jok, sem rekla: vse prepustam božji volji, ker pomagati ne morem.

To je strašna slika iz življenja. Krivično pa bi bilo soditi, da je ta ženska tako ravnala iz brezrčnosti in neusmiljenosti.

Ne. To ravnanje je sad verske vzgoje. Res, da se tako drastični in pretresljivi slučaji, kakor je prej omenjeni, ne primerijo vsak dan, ali vsak dan se lahko opazujejo posledice te enostranske in nezdrene veriske vzgoje.

Posledica verske vzgoje je, da postanejo ljudje topi, ravnodušni in leni. Ljudje verujejo, da se vtika Bog v vsako malenkost vsakdanjega življenja. Vse, kar se zgodi, je po njih sodbi, volja božja. Če Bog

hoče, se človeku dobro godi, če Bog neče, pa se godi človeku slabo. Kar Bog hoče, se vse zgodi, česar pa Bog neče, se pa ne zgodi in če Bog neče, se ne da ničesar storiti in se mora človek vdati.

Marija Kuhar je trdno prepričana, da bi bil Bog, če bi hotel, prav lahko rešil njenega otroka, ki ga je v cunje povitega pustila v strašnem mrazu v zapuščenem gozdu in prepričana je tudi, da je otrok umrl ne vsled mraza in lakote, marveč zato, ker je bila to — božja volja.

To neizmerno zaupanje v božjo voljo je naivno in največji vzrok vse indolence in ravnodušnosti kmetskoga ljudstva. Nam se ne zdi čudno, da je ljudstvo verno. Tudi najpreprostnejši človek se vprašuje, čemu da je na svetu, kak namen da ima na zemlji in to ga vedno in vedno podi v naročje cerkve. Ali sad tega overskega vzgojevanja v cerkvi, ki traja od otrokovih let do smrti, je strašen. Ko bi se ljudje vzgojevali po načelu: pomagaj si sam, sicer moraš poginiti; po načelu: Bog se nič ne vtika v vsakdanjosti in vsak otrok, ki se ga pusti v slabecunje zavitega v mrazu v zapuščenem gozdu, mora umreti, potem bi bilo vse drugače. Tako pa se ljudstvo zanaša na božjo voljo, proti kateri ni nobene pomoči, prepusta vse božji volji in gineva.

Naj se nikar ne ugovarja, da je slučaj Marije Kuhar izjema. To je samo posebno kričeč slučaj, ali zanašanje ljudstva na božjo voljo se da opazovati vsak dan. Naš človek drži roke v žepu in prepušča vse božji volji in duhovščina ga v tem praznoverstvu utruje, mu je sistematično vceplja in imenuje to — verskonaravnvo vzgojo.

Pri drugih katoličkih narodih je moderna prosveta že v znatni meri zatrila to blazno naziranje, le pri nas smo še v polnem srednjem veku.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Admiral Togo o pomorski bitki.

»Daily Telegraph« se poroča iz Tokija:

Admiralska ladja »Mikazak« je bila v bitki skoro ves čas v neposredni bližini ruskega brodovja. Ko je Togo s stolpa vodil bitko in dajal ukaze, je ob njegovi strani ruska granata ranila nekega poročnika. Togo se je sklonil in nežno dvignil poročnika kvišku.

Ves čas med bitko je ostal admiral miren in na njem ni bilo opaziti niti najmanjšega znaka razburjenosti.

Ko se je rusko brodovje pojavilo na obozju, je Togo v posebnem negotovu nakratko pomiril presenečene častnike ter nato mirne in resno motril razvoj dogodkov.

Po zmagi se je zanimal za vse podrobnosti in je obenem tudi skrbel, da bi se še našli vsi ostanki ruskega brodovja.

Med bitko ni niti za trenotek zapustil admiralskega mostička.

Ruski častnik o bitki.

Neki ruski častnik s križarke »Admiral Nahimov« opisuje pomorsko bitko, kakor poroča »Daily Telegraph«, tako-le:

Ko smo dospeli v Korejsko morje ožino, je admiral Rožestvenski signaliziral: »Mi smo sedaj stopili v območje sovražnikovo, torej pozor!« Skoro nato je dal signal: »Štiri sovražne križarke se nam približujejo, boste pripravljeni!« To je bil zadnji signal.

Japonski strelji so nam takoj sprva povzročili mnogo škode. Britansko so vselej pogodili svoj cilj. Mnogo častnikov in moštv je takoj početkom bitke padlo in njih gorka kri se je pretakala po krovu.

To je bil grozen prizor. Poveljnik je ukazal ranjence spraviti s

krova in jih nadomestiti s svežimi močmi.

Ob naši strani je plula cela flotila japonskih torpedov.

Mi nismo imeli niti pojma, da je japonsko brodovje tako veliko. »Admiral Nahimov« je bil štirinajstkrat zadet in se je potopil. Ruske ladje so imele na krovu mnogo torpedov, a jih niso mogle izstreliti, ker je bilo morje previharno.

Mi smo s težkimi topovi streli na torpedovke, ki so nas okroževale, a ker smo v tem le malo zadeli, smo s tem samo trali dragoceno streljivo.

Ruske ladje v Manili.

Vse ruske ladje, ki so dospeli v Manilo, so hudo poškodovane. Križarke se jedva še morejo premikati. Med moštvom je 130 ranjencev.

Admiral Enquist je prosil, da bi se njegove ladje smelete v kakem ameriškem pristanišču popraviti. Admiral je zahteval 14 dni časa, da bi izvršil vsa potrebna popravila na križarkah.

Ameriški inženirji, ki so preiskali ladje, so pa izjavili, da bo treba za popravilo »Olega« 60 dni, »Avror« 30 dni, »Zemčuga« pa 7 dni.

Vsem ladjam je že popolnoma pošel premog.

Najverjetnejše je, da ostanejo ruske ladje do konca vojne internirane v Manili.

Priprave za odločilno bitko na suhem.

»Novoje Vremja« poroča iz Hunčatina:

Pred pomorsko bitko so Japonci od svoje armade odpostali močne voje v Inkov, Port Artur in Daljni, ker so bili negotovi glede izida pomorske bitke in so se bali, da bi Rusi eventualno napadli z morske strani tega mesta.

Maršal Ojama bo sedaj z napadom na rusko armado počakal tako dolgo, da dospoti detaširani voji zoper nazaj h glavni armadi. Ruska

armada torej v najkrajšem času pričakuje nove bitke.

Ali se res odpoji na Daljni Vztoke?

Pred enim tednom je ruska vlada sistirala v Hamburgu svojo nastrobo premoga za četrto brodovje.

Kakor se pa sedaj poroča iz Hamburga, je sedaj to odpoved zoper preklicala ter določila rok za izročitev premoga na 15. julija t. l.

Iz tega se sklepa, da je Rusija le sklenila, da odpoji še četrto brodovje na Daljni Vztoke.

Parlamentarne zadeve.

Dunaj, 7. junija. Nagodbena komisija gospodske zbornice se je sedala včeraj ter nadaljevala razpravo o carinskem tarifu. Istočasno se je nadaljevala debata o državni krizi. Večinoma vsi govorniki so naglašali, da ima gospodska zbornica dolžnost, skrbeti za ohranitev dualistične državne oblike, zraven pa varovati upravičene interese to transkarske polovic. — Poročevalc o carinskem tarifu v plenumu bo marki Basquehem.

Krisa na Ogrskem.

Budapešta, 7. junija. Krisa je v znatenju binkoštih počitnic. Odločilni politiki so že odpotovali, tako da ni pričakovati v bližnji bodočnosti nobenega odločilnega koraka.

Budapešta, 7. junija. V vladnih krogih so zelo razburjeni zaradi nastopanja predsednika konzularnega sodišča, Kvassaya, češ, da je s svojo samovoljno akcijo hotel osmešiti vlado in grofa Tiszo, ki je dan poprej oficijalno izjavil, da se med parlamentarnimi poštnicami ničesar ne stori glede krize. Sumi se, da so si nekateri opozicijski poslanci privoščili šalo. Kvassay je že odpotoval v Carigrad ter je njegovo upokojenje že gotova stvar.

Budapešta, 7. junija. V današnji seji petičjskega odseka se je

mestecu obdanem z griči. Vsako večje drevo je imelo majhno cev, ki je tičala v drevesu in spodaj je imelo srednje veliko posodo s pokrovom, kamor je kapljal čisti sok, ki je na zunaj kakor voda in ima nekoliko sladek okus. Na stotine takih posod je viselo v gostem gozdu okoli in to napravila zelo čuden vtis. V neki dolini je stala lesena koča, kjer je bilo postavljeno preprosto železno ognjišče in neki mož je že kuhan, zlatorjavi sirup, ki ima fini okus žganega sladkorja, v primerno veliki ponvi neprestano mešal. En sod drevesnega soka daje približno 3 litre sirupa. Čas Maple-soka je ravno tako važen, kakor obiranje grozdja ali drugega sadja, in veliki lepaki vabijo mešanje, naj pridejo pokusit sirup, kar se more na mestu zgoditi, in ta ima izhoren okus. Ta vrsta javorjev ne prinaša le dobička, ampak je tudi zelo lepa v jeseni. Najdalje obdrži svoje perje Maple-Tree, katerega listi temnordeči postanejo in s svojimi ribami oko razveseljujejo. Zgodovina, kako je bil sok javorja odkrit, se sicer glasi nekoliko neverjetno, vendar jih hočem na tem mestu »senza obligo« zaradi nje resničnosti navesti. Indi-

janka, ki se v svojem jeziku »squaw« imenuje, je nekoč napravljala za svojega moža jed iz jelenjega messa. Med kuhanjem pa ji je zmanjkalo vode in bala se je, da bi se ji jed ne pokvarila. Voda je bila daleč in v svoji zadregi je našla vode, ki je kapljala iz blizu stojecega javorja in jed je bila rešena. Ko je prišel njen mož domov in začel jesti, se je skrila, ker se je bala, da bo tepena in da bo zapazil, da tukaj ni bilo vse v redu. Iizza drevesa je skrivno gledala in glej, on si je hotel ravno vseh deset prestov obližniti. Po tem prizoru ojnačena, si je upala iza drevesa in mož ji je v njeno začudenje povedal, da je bilo jelenovo meso izvrstno, ker je bilo sladko, kakor nikdar prej. Od tega časa je Maple-sirup v Ameriki odkrit.

Rada bi Vam še nekoliko o ameriških pokopališčih pripovedovala, ki zaslužijo biti omenjena, ker so tako različna od naših. Mislite si Rožnik kot nižji hribček brez mladega dreva, pokrit z lepo, mehko trato, posajen z lepimi, senčnimi, starimi drevesi, evetočimi grmi, jekami in drugimi, skozi katerega teče deroč potok, ki napravlja na enem mestu majhno je-

zero, kjer uživajo divje in domače race z lepim, zeleno se lesketajočim perjem in malimi čopki veselo svoje življenje, in tu imate napravo clevelandskoga pokopališča za imenitne ljudi. Na višinah, obronkih in ravnih vidite na ravni trati spomenike, majhne, okrogle, vzvišene mramornate stolpiče z vklesanimi imeni, zoper drugi rožnate in črne barve z imeni leže po trati okoli, kakor da bi imel tukaj kdo zalogo vzorcev za grobne spomenike. Najbolj čuden vtis pa napravlja na nas veliki in mali obeliski, ki čisto nepridakovano morejo iz zeleni trate. Kolikor bogatejši je posestnik, toliko večji je obelisk. Tako ima gotovo John D. Rockefeller, ki je Clevelandec, največji obelisk, ki je veljal toliko in toliko milijonov. Okoli kamenitega velikana je trata čisto ravna, le majhni, kratki, podolgovasti, oglajeni mramornati kamni nosijo imena umrlih. Tukaj ni nikakih kamenitih plošč k grobnismam, kakor pri nas, grobovi niso vzvišeni, ampak kakor že omenjeno, ravni, pokriti s travo in tudi niso z nikako ograjo ločeni drug od drugega. Tu ni nikakih potov k posameznim grobom, ampak vse je velika trata z drejem,

grmovjem, cvetlicami in razkopljenimi grobnimi spomeniki in mejnimi kamni. Tri velike, široke vozne ceste se vijejo čez celo pokopališče, ob obeh straneh pa se razprostira drevored krasnih, visokih brez. Velika mladost kiparske umetnosti se opaža na tem mestu pokoja, kjer je nešteto milijonov v prevelikih mramornatih stolpih in v nebo molečih obeliskih zapravljen, posebno občutljivo. Kakor idealno lepo je to mesto miru, vendar išče oko zastonj izraza bolesti in žalosti z umetnikovo roko vklesanega v kamen. Estetični čut za lepoto manjka Amerikancem. Potrebe svoje umrele z umetnostjo častiti, velike vsote doljarjev v lepoto spremeniti, te oni ne čutijo. Edino en grob ima na hribcu dve žalujodi ženski postavi, narejeni po vzoru Canova, oboje kopiji iz Avguštinske cerkve na Dunaju. Ker pa tudi ti dve neposredno na zeleni preprogi stojita brez ozadja in milieua, se popolnoma izgubi močen vtis, ki ga napravlja od bolesti vpognjeni postavi, v katerih je žalost in vdanost neizmerno lepo izražene. Cerkve ni na tem pokopališču nobene, tudi nobenega večnega kriza.

(Dalje prih.)

razpravljalo o prošnji medmurskega »prebivalstva«, naj bi se cerkveno izložili iz zagrebaške nadškofije. Nagašalo se je na velike težkoče pri rešitvi tega vprašanja ter se je peticija izročila naučnemu ministrstvu.

Iz Srbije.

Belgrad, 7. junija. Nikolić je podal demisijo dva dni pred svojim napadom na Pašića, in sicer z namenom, da zmanjša škandal. Kralj je njegovo demisijo takoj sprejel ter že 5. t. m. imenoval za pravosodnega ministra Pavičevića.

Belgrad, 7. junija. Nova vlada je izdala vsem okrožnim predstojnikom okrožnico, naj pri predstojnih volitvah ne vplivajo na prebivalstvo v prilog nebeni stranki, češ, da vsled volilnega boja močno trpi ugled oblasti.

Dogodki na Rusku.

Varšava, 7. junija. V vseh mestih ruske Poljske, ki imajo nad 5000 prebivalcev, je proglašeno vojno pravo, ker se je batiti, da se zgoče veliki nemiri, kadar se razve celo katastrofa ruskega vojnega brodovja.

Petrograd, 7. junije. Mestna zastopa v Samari in Kazanu sta enoglasno sklenila, da zaprosita po posredovanju ministrstva notranjih zadev, naj se nemudoma skliče ljudsko zastopstvo.

Vojna med Švedsko in Norveško?

Kodanj, 7. junija. Tukaj prevladuje prepričanje, da pride med Švedsko in Norveško do vojne. Na Norveškem so že sklicali deželno brambo in črno vojsko. Vrhovni armadni poveljnik je že nadzoroval vse garnizije, podadmiral pa je zapovedal koncentracijo brodovja. Tudi v švedski ladjedelnici delajo z veliko naghlico. Na Norveškem se agitira za personalno unijo z Dansko, kakršna je že bila pred letom 1614. Druga agitacija pa gre za tem, da se proglaši republika. Najmočnejša stranka pa je samo za suspendiranje kraljeve oblasti, sicer pa za predruno razmerje s Švedsko, kakršno je bilo med Nizozemsko in Spanijo do 1648. leta.

Dopisi.

Poljčane na Štajerskem. Poroča se nam, da je priletna z juga črnočopasta sloka ptičica v Poljčane in začela prepevati v svoji gajbici tako mične pesmice o nekem povijanju „sinka“, da so ostromeli vsi njeni poslušavci. In to ni čuda. Zakaj pesmice, o povijanju „sinka“ do sedaj še niso čuli iz grle črnočopaste in sloke ptičice. Glasek naše poljčanske ptičice nas spominja kukavčinega glasu. In menda mora tudi biti iz takega, ali podobnega gnezda. Kdo ve! Nehvaljena je zelo. Prav kakor mlada kukačica! Neka zelo dobra oseba ji je preskrbelo prvo gnezdece. Res, da jo je kljunčala nekoliko tednov hujavski, toda sedaj? — No, poje tudi pesmico o nji, toda s šojnim glasom. Misli si menda: „Mes chansons, c'est moi!“ — Kakor šoja, tako posnema tudi ona

rada „tuje“ glasove. Da ti baš niso resnični in dovezni, vemo mi in še marsikateri! Pomisliti ptičica to in nikar ne letaj preprosto. Da pa to sploh pišemo in poročamo, nas nikakor ni napotilo nebeško milo popevanje, temveč za sedaj še dobrota, da jo opozorimo na slabe posledice, ki lahko izvirajo včasih iz nepremišljenih pesmic. Ptičica, zapomni si enkrat za vselej, da popovaš samo na eni struni! In še to ti držita „samo“ dva! Pride lahko čas, da se vam vsem trem struna utrga. In kaj potem? Utihni bodeš merala. Saj si duševno takata revica, da bi te skoraj delo nekomu primerjali, a za danes še molčimo. Morda drugič, ko nam daš odgovor, za katerega te bomo še kmalu oskulbili. Hvala Bogu, imamo strunc mi „sami“ toliko, da nam ne popokajo kmalu vse. In če se zgodi to, objabili so nam jih že od več strani. Ali morda že veš, da imamo poročevala celo iz tvojih krajev? Kaj ne, čudni ljudje to! In kdo bode zadnji pel: „Behüt dich Gott, es wär zu schön gewesen, behüt dich Gott, es hat nicht sollen sein!“ Seveda za take pesmice, ali da se izrazimo bolje, za nemščino ti je jezik prirastel, dasi se navdušuješ zarj. Toda: „Es könn zu schön uns werden, d'rum wird es niemals sein!“ Novo gnezdece, katero se ti je spletlo čez noč in vsem zavratno, bodo misliti še marsikaj. Zapomni si ptičica, da je tako mogoče samo „aus Dienstestrücksichten“. Ali veš kaj se to pravi? Misli o tem in potem molči! Poješ sicer lahko, a zapomni si tole: „Tadi divji petelin pojme meseca maja tako zamišljeno, da pozabi na vse. Meseca junija je previdnejši. Ravnjaj se vsaj po tem! Sicer se ti lahko dogodi, da te loveci ustrelje. Imaš jih več! Seveda ti popevaš samo v gajbici, a svet ti ni mar. Pomni pa, da se zanima svet zate! Zakaj iz hiše, v kateri se nahaja tvoja gajbica, bodo prišle na dan, — seveda, če bodo treba — reči, ki bodo preplavile marsikaj časopis in dale morda celo misliti gospodom okolu zelene mizice. Eden nam je že obljenbil — če bode treba. In on je drag in strog! To naj ti danes zadostuje. Ime svoje še zamolčimo. Deli ga bodemo na dan, ko se začne boj. In mi se ga ne bojimo. A takrat nastopimo z odprtim vizirjem. Kdo zmaga? Ptičica pomisli na tale izrek: „Quidquid agis, prudenter agas et respice — finem!“ — Razumeš? . . . Torej na svidenje!

Iz Vranskega. V nedeljo dne 4. t. m. se je vršila v načasu trgu slavnost v prisluško dvajsetletnega obstanka prestolovne požarne brambe, katero je ustanovil rajni Gabršek s pomočjo odličnih domačinov. Društvo je izpolnilo v tem dolgem času vedno in vestno svoje človekoljubno dolžnost in s tem pridobil hvaležnost prebivalstva ed blizu indaleč. Ni čuda torej, da v nedeljo nismo šteli tistih, ki so se te prelepe slavnosti udeležili, temveč na preih prešteli one, ki so se s svojo odstotnosti osramotili. Ob 3. popoldne pozdravila je domača bramba bratska društva z odličnim zvezkom načelnikom gosp. Šircem, ki je prikorakal na čelu svoje armade, broječe nad 230 vrlih in krasno opravljenih mož iz cele Savinske doline in sosednjega Motnika. Navzoče so bile brambe iz Žalc, Gotovelj, Latkove vase, Gomilskoga, St. Jurja, Kaplje, Mozirja, Grajske vase, Polzele in Motnika. Tuji, kakor domačini so se udeležili slavnosti načelnost v ogromnem številu. Vršeča tombola je vrgla društvo značno vsto in izgovorila se je od zveznega načinika in drugih marsikatera krepka beseda. Zadovoljni smo se ločili načgoraj prosoč, da vsega mogočnai i načgoraj živja in blagoslov nesebično

Slavik je ves iz sebe begal po mestu. Žaljenja, s katerimi ga je bila obsipala Olga, so ga pekla, kakor živogenj, ali večja kakor njegova bolest, je bila še vedno njegova ljubezen. Sam si je reklo, da bi to ljubezen kaj hitro izruval in svojega sreca, če bi imel le najmanjši dokaz, da ga Olga varja. Sicer mu je že nekaj časa ležal na duši sum, da ga Olga sploh ni nikdar ljubila, da je prekanjena lahkoživka, ki se ga je držala, samo da ga je mogla izkorističati. Slišal je bil raznovrstna namigavanja glede Lercherja in Konjička, glede gledališkega ravnatelja in barona Tako, ali količkaj zanesljivega ni mogel ničesar izvedeti. Ljubil je pa Olgo toliko, da bi se zaradi same ljubomnosti ne mogel od nje ločiti. Bil je še v tistih letih, ko misli moški o ženskah raje dobro kakor slabo in ko zlasti rad verjame v žensko krepost.

Begajte po mestu, je prišel tudi na Breg. Spomnil se je, da stanuje zdaj Jaklič tu in hitro se je odločil, da ga obiše. Upal je, da mu Jaklič kaj pove o Olgi, saj je toliko časa stanoval žno pod eno streho in gotovo jo pozual bolje, kakor kdorkoli drugi.

Jaklič je bil doma in se je ravno

delovanje vrlih gasilcev sebi v čast, bližnjemu pa v pomoč!

Redni občni zbor „Slovenske Matice“.

Včeraj se je vršil v veliki dvorani »Mestnega doma« 41. redni občni zbor »Slovenske Matice«. Po predsednikovem pogovoru je podal tajnik g. E. Lah obširno poročilo, iz katerega poznamo sledede: Društvo je v pretekli dobi završilo četvero desetletje svojega obstanka. Lanske dopolnilne volitve v odboru niso prinesle nobene izpremenbe. Vsi izstopivši odborniki so bili zopet izvoljeni. Tudi v upravnosti je ostalo vse pri starem. Isto velja o obeh odsekih, gospodarskem in knjižnem — z edino izjemo, da je bil odbornik Kostanjevec privzet tudi knjižnemu odseku. Med letom je uvril odbornik prof. Vavruš, odborniku se je odpovedal profesor in ravnatelj dr. Glaser. Odbor je imel troje sez.

Lansko leto je »Matica« izdala sedem knjig v obsegu 75 tiskovnih pol, med njimi poleg običajnega »Letopisa« in »Zbornika« dve znanstveni in tri beletristične. Novost za ude je I. zvezek »Prevodov iz svetovne književnosti«. Odbor je skušal s temi knjigami pravo pogoditi, da tako ustreže kolikor mogoče vašem društvenikom. Kritike se je pojavilo desti in zelo raznovrstne. Nekateri knjige vobče hvalijo, drugi ž njimi niso zadovoljni, tretji so le deloma zadovoljni, četrtni ni nič prav. — Nekaterim bodi društvo akademija, in izdajaj strogo znanstvene knjige poleg beletrističnih. Drugi hočejo poleg »Zbornika« samo beletristično in odklanjajo za ude znanstvo, katero izdaj »Matica« le v založnih knjigah. — Vseh z vsem ni mogoče zadovoljiti, zato je in ostane po odborovih mislih srednja pot najboljša. Če hodi to pot, meni odbor, da vsega vsej deloma zadovolji. Glavna stvar so pa dobrin in marljivi sotrudniki, katerih odbor in društvo ne bosta nikdar odklanjala. — Tudi letoski program temelji na teh načilih. Odbor se je namenil podati društvenikom zopet po sedem knjig, in sicer: 1) Letopis. 2) Zbornik. 3.) Dr. Simončičeva bibliografija. 4) Kot XVIII. zvezek »Zabavne knjižnice« izidejo dr. Vošnjakove memoire v I. delu; kot II. zvezek »Prevodov iz svetovne književnosti« Oton Zupancičev »Trgovec Beneški« in končno XII. zvezek »Knezove knjižnice«. Lanske knjige so se tiskale v štirih, letoski se bodo tiskale celo v petih različnih tiskarnah. — »Matica« se pripomore, da bi strogo znanstveno gradivo izdajala le v založnih, ne pa v društvenih knjigah. Založne knjige pa absolutno ne gredo in pomenijo za društvo očitno izgubo.

To je tudi glavni vzrok načelnu temu, ki je tudi predstavljen proti društvu in konkurenco. V Ljubljani obstaja namreč trije večji leposlovniki listi, pa tudi domači knjigarji se intenzivno pečajo z zalaganjem knjig. — V zadnjem letu je marljivo deloval odbor za izdavanje »Nemško-slovenskega tehnikega slovarja«.

Jemljo mu jih pa tudi predstavljen proti društvu in konkurenco. V Ljubljani obstaja namreč trije večji leposlovniki listi, pa tudi domači knjigarji se intenzivno pečajo z zalaganjem knjig. — V zadnjem letu je marljivo deloval odbor za izdavanje »Nemško-slovenskega tehnikega slovarja«.

Slavik je ves iz sebe begal po mestu. Žaljenja, s katerimi ga je bila obsipala Olga, so ga pekla, kakor živogenj, ali večja kakor njegova bolest, je bila še vedno njegova ljubezen. Sam si je reklo, da bi to ljubezen kaj hitro izruval in svojega sreca, če bi imel le najmanjši dokaz, da ga Olga varja. Sicer mu je že nekaj časa ležal na duši sum, da ga Olga sploh ni nikdar ljubila, da je prekanjena lahkoživka, ki se ga je držala, samo da ga je mogla izkorističati. Slišal je bil raznovrstna namigavanja glede Lercherja in Konjička, glede gledališkega ravnatelja in barona Tako, ali količkaj zanesljivega ni mogel ničesar izvedeti. Ljubil je pa Olgo toliko, da bi se zaradi same ljubomnosti ne mogel od nje ločiti. Bil je še v tistih letih, ko misli moški o ženskah raje dobro kakor slabo in ko zlasti rad verjame v žensko krepost.

Begajte po mestu, je prišel tudi na Breg. Spomnil se je, da stanuje zdaj Jaklič tu in hitro se je odločil, da ga obiše. Upal je, da mu Jaklič kaj pove o Olgi, saj je toliko časa stanoval žno pod eno streho in gotovo jo pozual bolje, kakor kdorkoli drugi.

Begajte po mestu, je prišel tudi na Breg. Spomnil se je, da stanuje zdaj Jaklič tu in hitro se je odločil, da ga obiše. Upal je, da mu Jaklič kaj pove o Olgi, saj je toliko časa stanoval žno pod eno streho in gotovo jo pozual bolje, kakor kdorkoli drugi.

Jaklič je bil doma in se je ravno

Odbor se je pomnožil s tehniki strokovnjaki. Omislili so se obrazci, po katerih naj se nabira tehnično gradivo med občinstvom in prijavilo se je več nabirateljev. — Društveni knjižnici je prirastlo lani 309 knjig, zvezkov, časopisov in zemljevidov.

Po jeziku je bilo največ knjig ruskih, namreč 120; 78 čeških, po 31 hrvaških in slovenskih, 13 srbskih, 9 nemških, po 8 bolgarskih in slovaških, 7 poljskih, 2 latinski; jedna kupljena, 29 podarjenih in 279 zamenjanih. Za knjige je tako malo zanimanja. Knjižnice ni javna in večina knjig znanstvena, ki za širše okoljstvo nimajo nobenega pomena. Tudi prostori niso prikladni za knjižnico. — Knjižna zaloge je štela lani 17763 knjig ter 189 zemljevidov. Med letom je bilo prirastlo 18400 knjig, odpadlo pa 17.155 knjig in zemljevidov, tako, da je ostalo koncem leta 1908 knjig in 169 zemljevidov. Na ude je šlo 15.775 knjig, podarjenih je bilo 998 knjig, kupljenih 382 knjig in 20 zemljevidov. Skupilo se je za knjige 488 K 51 h, skoraj za 200 K manj kot leto poprej, glavno zategadelj, ker je »Pokorni-Erjavčev Živilstvo« v zalogi popolnoma pošlo.

Tudi več založnih knjig je lani popolnoma pošlo. — Le s skrajno previdnostjo in varčnostjo je bilo mogoče vzdržati ravnotežje med dohodki in stroški. »Matica« je porabilo nad 400 K več, kot bi bila smela, ker je imela nepriskakovani izdatek radi odmerjenja pristežbine od premakljivega premoženja, ter je bilo treba za štiri leta nazaj takoj odšteti več ko 900 K. Odbor je vložil prošnjo za odpis, ki pa še ni rešena. — Letošnji proračun kaže do malega isto lice ko lanski. — Zaljubil je dr. E. H. Coste spomenik se ima v kratkem pretvoriti v dr. Coste dijaško ustanovo. — Da bi zbulil med pisatelji nekoliko več zanimanja za društvo, je odbor sklenil, naj se častna nagrada iz obresti Jurčič-Tomšičeve ustanove rajše v nekoliko nižjem znesku izplačuje vsako leto, mesto v višjem vsako drugo leto. Račune so dne 27. malega travna pregledali revizorji Bradaška, Krulec in Prelesnik. — V knjižnico zvezo so z društvetom stopili v zadnjem času nanovo: 1) Uredništvo »Slovenskega trgovskega vestnika« v Ljubljani; 2) uredništvo »Srbskega književnega glasnika« v Belgradu; 3) Narodopisni muzej češko-slovenski v Pragi; 4) Zveza gospodarskih društev v Ljubljani; 5) uredništvo »Slovenskega Přehleda« v Karlinu. — Število društva, s katerimi vzdržuje »Matica« zvezo, je narastlo na 45. Razširiti se ima tudi zveza z »Jugoslovanskim akademijom« na vse publikacije; doslej je pošiljala le »Rade«.

Pri letnih članih »Matica« nazaduje tri leta sem. Svoj višek je dosegla l. 1901. z 2948 člani. Da »Matica« nazaduje, so deloma krivi že mladinci poverjeniki, deloma tudi napetost v društvu, ki datira od 38. občinstva zbor. Dokler v društvu ne bo popolne slega, ne more v članih napredovati. — Jako veliko se je v zadnjem letu predugačilo med povrjeništvom, katerih šteje društvo sedaj 169.

Na vprašanje g. urednika Pustoslemščaka, kako to, da »Matica« ni poslala k pogrebu velikega Strossmayerja nikakega deputacijske, je gosp. predsednik odgovoril, da ni bilo mogoče dobiti odbornike, ki bi bil šel zastopati »Matico«. Političnih vplivov ni bilo. Nato se odobri proračun v polnem obsegu. Kot računski pre-

pikrosti, s katero je Jaklič navadno govoril.

„Ne vem,“ je tiho odgovoril Slavik. „Vem samo, da sem nesrečen.“

„Vsled ljubezni?“

„Da.“

„Potem ti ne vem drugega sveta, kakor da si izbereš drugo ljubico. To je edino, najboljše in najzanesljivejše zdravilo.“

„Nikar se ne norčuj,“ je zavzidnil Slavik. „Meni je tako hudo pri sreču, da ti ne morem povedati.“

„Ali si čuden! Naj se je že med teboj in med Olgo zgodilo karkoli, zato tega pač ni treba, da si tako portri. Vsaka ljubezen mine enkrat; prej ali pozneje; čim prej, tem bolje. Olga je čudovito lepo dekle, budi vesel in hvalen, da te je toliko časa ljubila, tudi če te je zapustila.“

„Saj me ni zapustila; ali zdi se mi, da me vara.“

„To sicer ni lepo, ali zaradi tega vendar ni treba, da delaš tak obopen obraz. Če te samo vara in te še zapatila, je to dokaz, da te vedno še nekoliko ljubi. Ali ni bolje, da te nekoliko ljubi, kakor če bi te prav nič ne ljubila.“

sojevalci so bili zopet izvoljeni: Bradaška, Krulec in Prelesnik. G. Govekar utemeljuje svoj predlog, da se izvolita častnim članom najodličnejši jugoslovanski rojanci: Šandor Gjalski

samo da pride gotovo v nebesa. In koliko naš kmet moli! Kar briav in neumen je samih molitvic. Kaj mu je treba še novih in kje naj vzame čas, da bo poleg vseh drugih še to molitvico opravil. Če hoče vojvoda meklenburški kmetu pomagati, naj mu pomaga z denarjem; Blažev žegnov ima kmet že tako preveč. Sploh pa ni prav varno, moliti novih molitvic, ko je lahko mogoče, da se najde zopet kak pater, ki dokaže, da je molitev napačna in da ni kristjanska. Tisoč let moli naš kmet »češčenamarija« — in ravno zdaj je pater Škrabeck dokazal, da je bila ta molitev nekatolička. Zdaj šele vemo, zakaj ni nič pomagala, zakaj ni bila med odmolenimi milijardami teh češčenih marij nobena uslušana. Vojvodovi molitvici je danon poleg latinskega teksta še slovenski prevod; dominira kajpada latinski. To bo lepo, ko bodo naši preprosti oratarji brali: »Volo, quidquid vis; volo, quomodo vis; volo, quamdiu vis.« Ali: »Curem habere sanctitatem interiorem, modestiam exteriorem, conversationem exemplarem.« Že vidimo, ko bodo naši konji, ko bodo plug vlekli, razumeli »bistahor« in »tihot« že v latinskem jeziku in ko se bodo naše babnice po latinsku obdelovale s primki. V cerkvi bo vse latinsko, pridige latinske, molitve, vse, tudi litanije. Samo bojimo se, da se ne zgodi ljudem takoj, kot se je onim Hrvatom na Rski, ki so šli na Trsat, kjer se pojelo latinske litane ob nedeljah. »Kraljica spoznavalcev« se reče sicer po latinsko »Regina confessorum«, a brumni Hrvatje so jo pogruntali in peli eno glasno: »Regina professorum, ora pro nobis!« Časi à la »4000« menda niso večdaleč!

Razširjenje ljubljanskega kolodvora. V včerajšnji seji drž. železniškega sveta se je razpravljalo o predlogu župana Iv. Hribarja, naj bi se čimhitreje razširil južni kolodvor v Ljubljani. Zastopnik južne železnice, višji nadzornik Nessler, je v daljšem pojasnjevanju podarjal, da bi preuredba ljubljanskega kolodvora veljala 6 milijonov K in da še niso dognana vsa podrobna poizvedovanja. Samo ob sebi pa je umetno, da je treba misliti na prezidavo tega kolodvora. Ko se rešijo predštudije, se bo zadeva podpirala najkrepkejše.

Slamnikarstvo v Domžalah. »Südsteierische Presse« piše, da bi bil najboljši odgovor na nemške predznosti v Domžalah ustavnitev slovenske tovarne za slamnike istotam. Povemo, da je v Domžalah že slovenska tovarna za slamnike, ki lahko konkurira glede kakovosti in količine v vsako nemško tovarno te vrste. Škoda je le, da se slovenski trgovci rajši obrašajo na Nemce nego pa na Slovence. Ta slovenska tovarna je last g. Andreja Jančigaja; slovenski trgovci s slamniki naj se le nanj obrnejo in videli bodo, da bodo vsestransko zadovoljni, ker ima g. Jančigaj tudi cene prav zmerne. Bilo je sicer še več slovenskih tovarn za slamnike v Domžalah, kakor n. pr. Mačkova in dr. a Tirolci so jih toliko časa ubijali, da so jih ubili in da je teh posestvo s tovarno vred prišlo v njihove roke. Tega so bili pa seveda tudi slovenski odjemalci krivi, ki si niso ozirali na domači izdelek.

Himen. Na Dunaju se je poročil grof Aleks. Economo z gd. Eleonoro Glaserjevo, hčerjo g. dr. Karla Glaserja. Čestitamo!

Prašernov spomenik. Poslovu gospoda profesorja Josipa Stritarja za prispevke za Prašernov spomenik so se odzvali nadalje: Sl. posojilnica v Konjicah 20 K; g. Fran Dekleva, posestnik v Slavini, 5 K; g. Silvo Domicelj, e. kr. okrajni komisar v Logatu, 5 K; g. Anton Globočnik, tovarnar in posestnik v Žaleznikih, 20 K; gosp. Ivan Rakovec, trgovec in posestnik v Kranju, 10 K; g. Karl Savnik, mestni župan, lekar nar. itd. v Kranju, 20 K; ga. Antonija Kadivčeva, trgovka in posestnica v Ljubljani, 5 K; g. dr. Karel vitez Bleiweis-Trstenški, podžupan, primarj itd. v Ljubljani, 20 K; gosp. Josip Dobida, e. kr. finančni nadzornik v Ljubljani, 10 kron; gosp. Leo Souvan, veletržec v Ljubljani,

20 K; gg. dijaki e. kr. druge velike gimnazije v Ljubljani 225 K 82 vin; gd. Marija Wessnerjeva, nadzor. mama na cesarja Franca Jožefa I. mestni višji dekliski šoli v Ljubljani, 10 K; gd. frekventantinje mestne višje dekliski šole in one pedagoškega tečaja te Šole 90 K. Živote zavedne darovalke in darovalci, naj bi našli mnogo posnemalcev!

Za pisatelja Podravskega so nadalje darovali: gospod Anton Strekelj, črkostavec v Ljubljani, 2 K; g. Jos. Prevec, sod. pristav v Logatu, v Riharjevi gostilni v Gor. Logatu nabran zbirki 12 K; g. S. v Ljubljani 1 K; g. Jos. Šajn, pravnik v Badnu, 2 K; g. Artur Lokar, e. kr. notar v Ajdovščini, 5 K; štirje loški turisti na izletu v Kamni gorici 6 kron; g. Anton Skok, posestnik v Domžalah, 5 K; in g. F. Scorn, nadučitelj pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, 13 K 50 h, ki jih je nabraal gd. Marica Širokjeva na učit. konferenci v Ptiju. — Iskreua za hvala vsem darovalcem!

Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi na binkoštno nedeljo, dne 11. junija na Koslerjevem vrtu veliko ljudske veselico. Sodeluje e. in kr. godba slav. pespolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27. Petje vodi društveni pevovodja gospod prof. Ante Dekleva. Spored: I. Petje: A. Nedved: »Ljubezen in pomlad«, zbor s tenorolo. Ivan pl. Zajc: »Dolazak Hrvata«, velika glasbena slika s tenor, bariton in bas solo ter spremljevanjem orkestra. Fr. Garbáč: »Slovenski brod«, zbor. II. Godba: 1. Fučík: »Triglav«, koračnica. 2. Zajc: Boisky čarovnica, overtna. 3. Linke: Luna, valdek. 4. Zajc: Duet in finale iz opere »Zrinski«. 5. Strobl: »Postava«, polka francoska 6. Komžak: »Žlobudranje«, potpouri. 7. Cizibulka: »Veselo dogodisce«, valdek. 8. Rosenkrantz: »Planinski šopek«, fantacija. 9. Eilenberg: »Mlin v črnem gozdru«, idila. 10. Koračnica. III. Kegljanje na dobrte. I. Dobitek 30 K, II 15 K, III 10 K, IV. 8 K za največ serijs, V. Šaljivi dobrte za največkrat devet. Serija treh lučajev 20 vin. Kegljalo se bode dne 11. 12. in 18. junija, vsakikrat od 9. ure zjutraj do 9 ure zvečer. IV. Šredolov, ples, razne ljudske igre. Vstopnina 40 vin. P. n. člani in otroci vstopnine prosti. Začetek ob 4 uri popoldne. V službi neugodnega vremena vrši se veselica na binkoštni pondeljek.

Petindvajsetletnica kegljaške zveze »Edinost«. Osmogostevalni udeležbi sedanjih in bivših članov ter nje prijateljev je praznovala kegljaška zveza »Edinost« v soboto dne 3. junija t. l. v vrtnem salonu gostilne »pri zvezdi« petindvajsetletnico svojega obstanka. Skorpa vse trgovina je bila pred 25 leti v nasprotnih rokah in nujno potrebno je bilo, da so prišli iz tujine došli mladi trgovski sotrudniki v narodno družbo in se tako izognili odtujenju. V »Edinost« so se zbabali s kegljam, petjem, predavanji in na ta način je »Edinost« marsikaterega mladence prelevila v navdušenega narodnika. — G. Ivan Mejač je na sliškal v kratkih potezah delovanje »Edinosti« v 25 letih; spominjal se je onih velikih plesov, katere je pri rejalje »Edinost« prva leta v korist »Narodnega doma« in izletov, kateri so se vršili in se še vrše leta za letom po slovenski domovini in katerih glavni namen je bil in je, vzbuje: narodno zavest med preprostim narodom. — G. Al. Vernik se je v svojem govoru spominjal onih mož, ki so nam ustanovili »Edinost«; posebno pa je poudarjal delovanje g. Lillega in Mejača, ki sta ji ostala zvesta od početka pa do današnjega dne ter jima izročil v znak iskrene hvaličnosti sedanjih članov častni diplomi. Ob izbornem sviranju društvene godbe in petjem ad hoc se stavljenega zboru, ter napitnicah sedanjih in nekdajnih članov je le pre hitro minil ta lepi večer. Navdušeno sprejeti so bili tudi pismeni in brzjavni pozdravi nekdajnih članov in priateljev, katerim ni bilo mogoče osebno prisostovati 25letnici »Edinosti«. Izlet v Podbrezje v nedeljo dne 4. junija je častno zaključil to redko in zanimivo slavlje.

Redni občni zbor zadruge gostilničarjev, krčmarjev, kavarzarjev, žgajočetočnikov in izkuharjev v Ljubljani se je vršil včeraj popoldne v hotelu »Irič«. Zbranjanje je otvoril načelnik g. Novak, pozdravil obrtnega komisarja magistratnega svetnika g. Šeška in predsednika obrtnih zadrug g. Franchettja ter obzaljuje, da je med člani tako malo zanimanja za zadrugo. Nato se prečita zapiski o zadnjem občnem

zboru, ki se brez ugovora odobri. Zadruga, ki je v zvezi z drugimi obrtnimi zadrugami v Avstriji, je opozorila slovenske državne poslance na potrebitno spremembu obrtnega reda. Minolo leto se je vršil en občni zbor, pet sklepnih in več nesklepnih odborovih sej ter 14 prijateljskih sestankov. V zadrugi je sedaj 318 članov, umrl pa so ggg.: Leopold Jeran, Egia in Zajc. Dohodkov je bilo v letu 1904 539 K 18 h; stroškov 491 K 70 h, tako, da znaša prebitek 47 K 48 h; celo premoženje zadruga pa 1098 K 20 h. Ker je sedanji načelnik g. Novak odločno odklonil vsako izvolitev, je bil izvoljen na njegov predlog načelnikom g. Tosti, podnačelnikom g. Remie, odbornikom g. Albert, Anzlin, Bergant in Maček, namestnikom pa g. Kovač. Gospod Tosti, ki je že tretjič načelnik zadruge, se zavhalil za izkazano mu zaupanje ter obljubi, da bude deloval po svojih modeh za zadrugo; šudežev se seveda od njega ne sme pričakovati, ker jih ne zna delati. Nato se je vnejel živahen razgovor o samostojni bolniški blagajni in o lastni posredovalnici za delo in službe. O tem pa bode sklepki prihodnji občni zbor.

Tovarna sodavice ima v četrtek 15. junija popoldne v 2. uri svoj občni zbor v prostorih gostilne »pri Kroni«, Gradišče št. 7.

Občni zbor društva poštarjev, poštnih upravnikov in ekspeditorjev ter društvene bolniške blagajne se je vršil dne 22. maja t. l. v Pulju, v hotelu »Belvedere«. Predsednik poštar g. Modic iz Litije je pozdravil zastopnika poštnega ravnateljstva nadzavnika gosp. Marcocchia in navzoče člane. Društvo je imelo preteklo leto 9 častnih in 117 rednih članov. Predsednik se tudi spominja umrlih članov in prosi navzoče, da se v znak sožalja dvignejo raz sedežev. Zapisnikarjem je bil voljen poštar iz Sodražice gosp. Fajdiga. Zvršuje sklep lanskoga občnega zobra, pri katerem je bil nadpoštar gosp. Al. Schrey v voljen častnemu predsednikom, mu je dne 9. septembra t. l. ob deputaciji izročila diplome. G. Schrey je ob tej priliki podaril društvu 140 K. Predsednik pozivlja navzoče, da se v znak za hvalne vzdignejo s sedežev. Dne 16. marca t. l. so na Dunaju vsi zastopniki vzajemno nastopili, in še se morda za sedaj tudi ničesar ne dožene, dosežen je moralni uspeh, da so se skoraj vsi državni poslanci za vse poštni uslužbeni in odločno zahtevali, vlada naj vendar enkrat ugodni povsem opravidenim zahtevam poštnih uslužbencov na deželi, kar storiti je trgovinski minister tudi obljubil. Bojanek, tiskajoča se izdane naredbe glede slug, je glasom izjave trgov. ministra neosnovana. Radi 35. letnega službovanja bode »Zvezca« prav časno potrebno ukrenila. — Iz poročila »Zvezca« in seje državnega zobra z dne 5 aprila t. l. občni zbor tedaj lahko uvidi, da ne preostaja drugega, kakor vstrajati ter vzajemno in odločno iti dalje edino pravo pot, katero so zastopniki nastopili, dokler ni dosežen zaželeni cilj. Občni zbor je brzjavnim potom prosil »Zvezcu«, da na primeren način izreče imenom društva najiskrenje zahvalo vsem onim poslancem, ki so se dne 5 aprila in pozneje tako krepko potegevali za boljševanje razmer poštnih uslužbencov na deželi, razmere ka tere niso več primerne 20. stoletju in jih prosi njih daljne naklonjenosti. Porodilo obeh računskih sklepov je občni zbor z zadovoljstvom vzel na znanje. Poštar g. Danilo iz Omiša je poročal, da člani v Dalmaciji ne izstopijo iz društva. Ustanovi v znesku 198 K 78 h in 150 K je občni zbor podelil podpore potrebnim člancem, katere je predlagal centralni odbor. Predlog »Skupno zavarovanje proti vlorom« je bil z vedno glasov odbit. Nadpoštar gosp. Schrey je predlagal, poštna uprava naj naroči poštini komisarjem, da pregledajo poštne lokale in ako spožnjo iste dovolj varne proti vlorom in požaru naj eventualno škodo trpi uprava sama. Dalje je predlagal naj se skuša dosegati, da bodo poštari tudi službeni leta pred 1879 včeta v penzijo in sicer proti primerenemu doplačilu. Poštar g. Gregor iz Pirana predlagal popolni nedeljski počitki in podelitev poštnih mest III. razreda 1. do 3. vrste izključno izprašanim ekspeditorjem in ekspeditoricam. Ker se ni stavljal nobeden predlog več, je občni zbor sklenil sledede: deluje naj se z vsemi dovoljenimi sredstvi za zvišanje pl. vsem poštnim uslužbencem na deželi, za 35 letno službovanje, volilno in domovinsko pravico ter stalno legitimacijo na vseh železnicah. Sklice naj se še tekom tega leta na Dunaj splošni shod poštarjev, ako v skratku trgov. minister oskrboma vlada ne izpolni svoje obljube. — Občni zbor vrši se drugo leto v Trstu. Predsednik se še za-

hvali gospodu poštnemu nadzavniku na njegovem pohodu na kar zaključi občni zbor s trikratnim »Slavak-klicem na Njega Veličanstvo«.

Telovadno društvo „Šoškol“ v Šiški priredi — kakor že objavljeno — vrtno veselico z javno telovadbo na Koslerjevem vrtu v nedeljo, dne 2. julija t. l. Pri javni telovadbi nastopi tudi naraščaj šišenskega »Šokola« (82 dečkov). Spored veselice je obšren in se bode pravčno objavil. — Pečilek skozi Št. Vid v Tacen, Gameljne, Ježico in nača; bo imel šišenski »Šokol« v nedeljo, dne 18. t. m.

Na Vrhniku se je včeraj povoljno poravnala pred sodiščem neka kolesarska afera, pri čemer je dobila družba sv. Cirila in Metoda 20 K, došim so prišle iz Ljubljane gg. Vatroslav Holz, Vidmajer, A. B. in gospa Elvira Vidmajerjeva odstopili prisojene jim potnine v znesku 32 K odontnemu olepševalnemu društvu.

„Slovensko planinsko društvo“ naznana, da bode »Aljažev dom« v Vratih 10. t. m. za letos otvoren in z vsem potrebnim preklicem.

Učiteljstvo radovljškega okraja ima v četrtek dne 15. junija t. l. ob 2. uri popoldne v Gorjahi hospitacijo. Nastop bode v I in III. razredu. Učiteljstvo se k udeležbi vljudno vabi.

„Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logatškega bo zborovalo v četrtek, dne 15. junija t. l. ob polu 11. uri popoldne v Šoli v Begunjah. Po zborovanju skupni obed pri g. J. Stergulcu. Skupni voz iz Dol. Logata in Starega trga do Beguna na razpolago. Ker je bilo naše društvo vse leto brez predsednika in ob marca dalje tudi brez predsednikovega namestnika in tajnika, je želeti, da bi se izbral zoper tak nov odbor, ki bi vzdrial tudi v bodočnosti društvo na taki višini, na kakršni je bilo dosedaj.

V Divaško jamo! Dne 11. junija, to je na binkoštno nedeljo, bode prekrasna »Cesarjevič Rudolfova jama« v Divači slovensko razsvetljena. Marsikom je še ta podzemelska krasota, ki se odlikuje po nebrojni skupini kapnikov, neznana. Ta dan nudi se prilika slehernemu, da si ogleda to divoto. Jama bode razsvetljena od 4.—7. ure popoldne. Vstopna 1 K. Ker boda iz Trsta odhaja popoldne dva zabavna vlaka južne in državne železnice v Divače, nudi se v njej različni izletnikom prav lepa prilika za ta poset. Isto se odpeljejo lahko iz Ljubljane popoldne s poštnim vlakom do Divače, a potem z zabavnim vlakom tudi v Trst. Vožnja iz Divače do Trsta 80 vin. Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike!

Ogenj na vlaku. Včeraj zjutraj je zadel goret petrolej v nekem železniškem vozu pri vlaku št. 186 na postaji Sava. S pomočjo »minimax« se je posrečilo železniškiemu osobju ogenj pravčno uditi, drugače bi se zgodila še večja nesreča. V vozu je bilo namreč več petroleja in karbovine kislino, kar se je rešilo.

Sprememba posesti. G. Andrej Mauer iz Zagorja je kupil v Gradeu hišo »Gabelsbergerhof«, po prej pa v družbi s g. dr. Hudnikom in Alojzijem Lavrenčičem že gradčini Thal in Plankewart, prodal pa je svoj vinograd v Sevnici. Graški listi poročajo, da se namerava g. Mauer preseliti v Grades.

Velikan. 19letni, v Zagorju rojeni brusac Anton Hofmann je dobil dovoljenje, da se po Kranjskem kaže za denar. Imenovan je 187 cm visok ter tehta 176 kg.

Kuharica ponesrečila. Kuharica Helena Gajšek v Celju je v ponedeljek, da bi hitreje zakurila, vila nekoliko spirita na ognjišče. Takoj je nastala močna eksplozija, kuharica pa je bila naenkrat v ognju. Stekla je na hodnik, kjer jo je plamen še bolj objel. Na njen klic je priletel njen gospodar in družina, ki so sicer pogasili ogenj, vendar je kuharica toliko oprečena, da je prav malo upanja, da bi ozdravela.

Pri okrajski učiteljski konferenci v Slov. Gradcu dne 3. t. m. so bili izvoljeni za učiteljske zastopnike v okraje Šolske svete: nadučitelj Fr. Vrečko za Slov. Gradev, nadučitelj Sitter za Marenberg in učitelj Iv. Korepec za Šoštanj. V deželno Šolsko konferenco se odpoved

Mladenič

sin posestnika in žganjekuharja, 15 let star, čedne vnanosti, krepak, delaven in miren, išče v Ljubljani primerne službe. — Blagovoljne ponudbe na Antonia Zorec v Notr. Gorici pri Ljubljani.

1847—1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zanesljiva in okrepljuje

izzrebane vrednostne papirje in

vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Ekompt in inkasso menje.

Reservni zaklad K 200.000.—

Boje predaja na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti

krurzni izgubi.

vojaške ženitinske kavcije.

Borza naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

8—86

Promet s čeki in nakaznicami.

1361—4

Birmska darila

priporoča v bogati izberi 1726—4

FR. P. ZAJEC

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

v Ljubljani, Stari trg.

Vodni zdravilni zavod

kopališče Kamnik na Kranjskem

Postaja c. kr. drž. železnic.

1339—8

Vse vodno zdravljenje, solnčne, elektriške kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža in zdravilna gimnastika, dietno zdravljenje. Prospekti zastoj. **Sekcija od 20. maja do septembra.** Zdravniški vadja dr. R. Wackenreiter.

Frančiškov Lazni.

(Franzensbad.)

MUDr. EMIL OLIVA,

em. asistent klinike prof. Rubeške in hospitant strok. klinik v Berlinu, Stokholmu in Parizu član I. shoda srbs. zdrav. v Belgradu ordinuje zopet v Frančiškovih Laznih „Hotel Stadt Leipzig“.

Odgovarja na vsakršna vprašanja, event. preskrbi stanovanje.

Dobro, cenó je in pije se lahko samo v restavraciji A. RASBERGER

Sv. Petra nasip 37, poleg jubilejnega mostu.

Vedno sveže puntigamsko marčno in bavarsko pivo.

Ob vsakem času koncert s pnevmatiškim piano orkestrionom „Puck“. Fina godba.

Lepi prijazni prostori.

Zima in morska trava

za modroce

po najnižjih cenah

v špecerijski trgovini

Antona Ječminek v Ljubljani

na Sv. Petra cesti štev. 14.

1724—3

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana

Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogu

suknenega, platnenega in perilnega blaga

po izredno nizkih stalnih cenah.

3437—33

Kravate in perilo.

Potrebščine za krojače in šivilje. *

Lepa birmska darila!

Največjo in najbogatejšo zalogu najnovejše in tudi secesijske oblike ima in priporoča slav. p. n. občinstvu

po najnižjih cenah in z garancijo

Fran Čuden

urar in trgovec 486—25

Prešernove ulice.

Filialka: Mestni trg.

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zanesljiva in okrepljuje

izzrebane vrednostne papirje in

vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Ekompt in inkasso menje.

Reservni zaklad K 200.000.—

Boje predaja na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti

krurzni izgubi.

vojaške ženitinske kavcije.

Borza naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

8—86

Promet s čeki in nakaznicami.

1361—4

Globus -

Cistilni ekstrakt

Pomočniki

Iakirarski, tepecirarski in kovaški dobro izurjeni se takoj sprejmejo z dobro plačo pri

Petru Keršič

tovarna za vezove v Šiški pr. Ljubljani.

Popolnoma nov

stroj za pletenje

(Strickmaschine)

je na prodaj pod tako ugodnimi pogoji.

Na ogled je stroj pri založniku

I. Jax & sinu, ki daje tudi pojasnila glede plačilnih pogojev.

1737—6

Svarilo.

Da ne bo kdo oškodovan, naznam, da **Jožef Kremžar**, stanujoč na Kongresnem trgu, sedaj agent pri g. Lampertu, že od aprila t. l. ni več poverjen sprejemati zame naročila ali plačila na premog, akoravno je v to svrhu zaupano mu pooblastilo odnesel seboj. S spoštovanjem

1843

J. PAULIN

zaloga premoga

v Ljubljani, v Novih ulicah št. 3.

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA

NAPISOV IN GRBOV

1397

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Telefon št. 154.

Prodaja.

Hiša št. 3 na Jurčičevem trgu

v Ljubljani

se iz proste roke takoj proda.

Natančenje v pisarni **dr. Frana Voka**, ces. kr. notarja v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 24. 1889—2

Za lesno trgovino se išče

pisarniška moč

veča vsaj nekoliko lesne stroke. Zahteva se treznost, zanesljivost v računu o oddanem ali kupljenem lesu in znanje oddaje ali prejemanja blaga itd. ter znanje slovenskega in nemškega jezika; prednost imajo oni, ki znajo tudi italijanski.

V ponudbah pod „lesna industrija“ naj se blagovoli navesti starost, šolska izobrazba, dosadanje poslovanje pri lesni stroki, zahteva plače in pove naj se tudi, ako je prošnjik samec ali oženjen.

1849—1

SUHOST

Edino izvrstno sredstvo za okrepitev in ojačanje, ki ga mnogi zdravniki, kakor govore zahvalna pisma, rabijo v svoji lastni rodovini ob telesni upadlosti, bledičnosti, slabokrvnosti, nervnosti, slabosti itd. Posebno za izpolnitve telesnih oblik, se obnaša krepljalna moka, izborna. V 6 tednih 30 funtov konstatirano. 11 najvišjih odlik, tudi Grand Prix. Dokazano, da presegata druga živila. Orig. zavitek za 14 dni samo K 2·50. Razpošilja centrala:

BALZAR, Dunaj III., Hauptstrasse 50.

Zalogi v Ljubljani imata Anton Kanc, drogist in Marija Remškar.

Razglas.

Vsled dovolila c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 26. maja 1905

Ne VIII 173/5/1 se vrši **dne 15. junija 1905** ob 9. dopoldne na licu mesta

prostovoljna sodna dražba

gospo Mariji Hutter lastnega posestva vlož. št. 169 k. o. Udmot, to je hiša št. 15 na Zaloški cesti („Pri malem slonu“) z vrtom, gostilniško in kavarnasco opravo vred.

Dražbeni pogoji so na vpogled v pisarni podpisane c. kr. notarja.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

1848—1

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIZ. Ob 12. uri 24 m ponoči cas in vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ašter, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na

Hiša

v Spodnji Šiški, sv. Jerneja cesta 39 se proda. Obstaja iz treh poslopij z vrtom. Več pove lastnik Anton Wisjan, sedlar v Spodnji Šiški št. 67. 1753-3

Naznanilo.

Podpisani javlja, da ni nihče upravičen na njegovo ime delati dolgove ali provzročati stroške, ker za take dolgove on ni plačnik.

W. K. NUČIČ

1844 I. kranjsko reklamno podjetje.

V restavraciji in kavarni

,pri Zajcu“

v Ljubljani 1591 8

Rimska cesta 24

se dobivajo vsak dan sveži

dolenjski raki.

Toči se poleg drugih pristnih vin tudi najfinješi **cviček iz Gadove peči**.

Priprazen senčnat vrt je na razpolago.

Za obilni obisk se najudaneje priporoča

Avguštin Zajec
restavrater.

Nova pivnica na Bledu.

Podpisani vlijudnojavlja slavnemu občinstvu, da otvoriva v nedeljo, dne 4. rožnika 1905

novi pivnici

restavracija, Pri puntigamski pivnici

kjer bodevo točili vedno sveže puntigamsko pivo in razna prista vina. — Istotako bodeva skrbeli za okusna mrzla in gorka jedila.

Priporočava se za mnogobrojni obisk z vsem spoštovanjem

Mali in Pepi Schmidt,

restavracija „Pri puntigamski pivnici“ na Bledu.

1803-2

Registr. blagajnice od K 65 — naprej.

NATIONAL CASH REGISTER CO. LTD.
na Dunaju, 1., Kärntnerstrasse 12. 1792-2

Zastopnik za Kranjsko:

KONRAD TIPPEL v Ljubljani, Wolfsove ulice št. I.

Vprašanje

Vam lahko prihrani mnogo denarja. —

Če si mislite nabaviti registrovalno blagajnico, po-vprašajte poprej pri nas.

Jamčimo Vam, da dobamemo boljšo in cenejšo blagajnico, kakor vsaka druga firma na svetu.

Imamo rabljene blagajnice tujega in lastnega izdelka vedno v zalogi in jih oddajamo poceni.

Vhodna vrata

za trgovino 1777 2

z izložnim oknom, kompletno s šipami (Spiegelscheib.) vred, ima ceno naprodaj

Alojzij Persché

v Ljubljani, Pred škofijo štev. 21.

Pozor gostilničarji!

Odda se približno 100 hl.

belega istrijanskega

vina.

Fina vrsta. Primerne cene.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1837-2

NOVO!

Jvan Cankar: GOSPA JUDIT.

To najnovješe delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v poviši sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in branji svoje umetniško stališče. Izra Prešernove „Nove pisarje“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v stogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu.

23-65

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Skladišče

v mestu se odda takoj ali za avgust.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 1832-2

Lepo stanovanje za letoviščarje

s 4 sobami ter kuhinjo z vso opravo, v prijaznem kraju na Gorenjskem, pol ure od postaje Lesce, ali 10 minut od Poljč, se odda za poletno sezono v najem. Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 1438-10

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2-80

Ker je več velikih tovarn ustavilo pliča, so me pooblastili, da spravim v denar večji oddelek čevljev daleč pod Izdelovalno ceno. Prodam zatorej vsakomir: par moških in par ženskih čevljev rjavega ali crnega usna na trakovje galosiran, z močnimi zbitimi usni podplati; dalje par moških in par ženskih modnih čevljev s paspoalom, zelo eleg., najnovejše oblike, močni, za poletje, zelo lični in lahki. Velikost po cm. Vsí 4 pari veljajo samo gld. 2-80. Razpošilja po povzetju ali pa če se poslije denar naprej.

S. URBACH, eksport čevljev

Krakov št. 363.

Zamenja dovoljena, tudi denar nazaj; riziko torej izključen. 1812

FIRNEŽ LE IZ KRAJSKEGA LANENEGA OLJA.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

**NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE**
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

PUŠČA 20 VINI

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZESENSKI LAKI.

Karel Januš

juvelir in zlatar

Ljubljana, Židovske ulice 3

priporoča kot

1240-6

birmska darila

svojo zalogo zlatnine in srebrnine, kakor tudi prstanov z brilanti in dijamanti, poročnih in drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih ur in verižic za gospode in dame, dečke in deklice, broš, uhanov, zapestnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh v to stroko spadajočih predmetov.

ŠTEFAN NAGY

trgovina z železnino

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5

priporoča za sezono

bogato sortirano zalogo vrtne oprave

omar za led, strojev za izdelovanje

ledu, strojev za izdelovanje sladoleda, kegljev, krogel iz pristnega lignum sanctum, kakor tudi veliko izbiro

1790-2

hišnega in kuhinjskega orodja.

Kompletne

kuhinjske oprave =

so vedno na ogled v novem skladniču za kuhinjsko orodje.

Zahajevate pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdo hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime **„SCHICHT“** in varstveno znamko **„JELEN“**.

1082-92

Dobiva se povsod!

Varstvena znamka.

Ustje (Ceško)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Ceško)